

Τέχνη – η φωνή μου στον κόσμο!

Η τέχνη αντανακλά την ανθρώπινη εμπειρία και παρέχει μια εικόνα για τις αξίες, τις ιδεολογίες και τις πεποιθήσεις της. Η τέχνη έχει γίνει μια ζωτική μορφή επικοινωνίας στο χρόνο και στο χώρο, από αριστουργήματα αιώνων και αυτόχθονα έργα τέχνης μέχρι μοντέρνα σχέδια.

Από τις σπηλαιογραφίες των Αβορίγινων της Αυστραλίας και τα αρχαία ελληνικά αγάλματα μέχρι τον ιμπρεσιονισμό του Μονέ, η τέχνη έπαιξε πάντα αναπόσπαστο ρόλο στο πώς αντιλαμβανόμαστε τον πολιτισμό τώρα και πώς θα τον θυμόμαστε. Μπορεί να πυροδοτήσει συζητήσεις, να αναδείξει κοινωνικά ζητήματα και να επηρεάσει τις σκέψεις και τις πράξεις των ανθρώπων.

Η τέχνη έχει επίσης χρησιμοποιηθεί για να εκφράσει πίστη, συναισθήματα, προσωπικές ιστορίες και ειδικές περιστάσεις. Μπορεί να βρεθεί σε θρησκευτικές τελετές σε όλο τον κόσμο, χρησιμοποιείται για να πει ιστορίες με τρόπους που οι λέξεις δεν μπορούν να φτάσουν, ενώ παράλληλα συνδέει τους ανθρώπους με κάτι μεγαλύτερο.

Η τέχνη είναι ένας όμορφος τρόπος έκφρασης συναισθημάτων και σκέψεων. Επιτρέπει στους ανθρώπους να εμβαθύνουν στα συναισθήματά τους, να τα μεταφέρουν σε υλικά όπως χαρτί ή καμβά και στη συνέχεια να μοιραστούν τις ιστορίες και τα συναισθήματά τους με τον υπόλοιπο κόσμο. Είτε μιλάτε για έναν πίνακα, ένα γλυπτό ή οποιοδήποτε άλλο έργο τέχνης, το καθένα σας επιτρέπει να εξερευνήσετε και να εκφράσετε τον εσωτερικό σας εαυτό.

Μάθημα

Τέχνες

Τάξη

6

Μαθησιακοί
στόχοι

- ✓ Αναγνωρίστε διάφορες πολιτιστικές μορφές τέχνης και κοινά χαρακτηριστικά σε όλο τον κόσμο.
- ✓ Εξερευνήστε ευκαιρίες έκφρασης της ανθρώπινης εμπειρίας μέσω της τέχνης.
- ✓ Αναγνωρίστε πώς η τέχνη μπορεί να οδηγήσει σε μια κοινή κατανόηση των κοινών αξιών.

Διάρκεια

Δύο μαθήματα (90 λεπτά)

Απαιτούμενα Υλικά

- ✓ Χαρτί, τετράδια σκίτσων ή καμβάς
- ✓ Χρώματα, μαρκαδόροι και κηρομπογιές
- ✓ Οπτικά βοηθήματα (εικόνες διαφορετικών μορφών τέχνης)
- ✓ Λευκός πίνακας, flip chart για ομαδική συζήτηση/βιντεοπροβολέα/διαδραστικό πίνακα
- ✓ Μουσική (προαιρετικά, για τη δημιουργία ήρεμης ατμόσφαιρας)
- ✓ Σημειώσεις post-it

Προετοιμασία και Υλοποίηση

Προετοιμάστε υλικά:

- ✓ Διπλότυπα οπτικά βοηθήματα για κάθε ομάδα
- ✓ Οργανώστε μια γωνιά τέχνης με τα απαραίτητα εφόδια για τη δραστηριότητα

Ρύθμιση χώρου:

- ✓ Τακτοποιήστε τραπέζια και καρέκλες για συλλογική ή ατομική εργασία.
- ✓ Δημιουργήστε ένα ήρεμο περιβάλλον με απαλή μουσική ή φυσικούς ήχους να παίζουν στο παρασκήνιο.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (20 λεπτά):

- Ξεκινήστε με μια δραστηριότητα προθέρμανσης (10 λεπτά):

✓ Ζητήστε από τους μαθητές να γράψουν οποιαδήποτε μορφή τέχνης γνωρίζουν από διαφορετικούς πολιτισμούς (π.χ. *χέννα, τοτέμ, οριγκάμι, ζωγραφική με κουκκίδες των Αβορίγινων, αφρικανικές μάσκες*) σε σημειώσεις post-it.

✓ Τοποθετήστε τις σημειώσεις στον πίνακα σε ομάδες ανά περιοχή (Ασία, Αφρική, Αμερική, Ευρώπη κ.λπ.).

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να οπτικοποιήσουν την ποικιλομορφία της παγκόσμιας καλλιτεχνικής έκφρασης.

- Διευκολύνετε μια σύντομη συζήτηση (10 λεπτά):

- ✓ Τι παρατηρείτε σχετικά με τις διάφορες πολιτιστικές μορφές τέχνης που αναφέρονται;
- ✓ Γιατί πιστεύετε ότι άνθρωποι από διαφορετικούς πολιτισμούς δημιουργούν τέχνη;
- ✓ Βλέπετε ομοιότητες/διαφορές στις μορφές τέχνης από διαφορετικές περιοχές; Δείχνουν οι άνθρωποι με τον ίδιο τρόπο πώς αισθάνονται; Διαφέρουν οι μορφές τέχνης ανάλογα με το μήνυμα που στέλνουν; (όπως φόβος, χαρά, μοναξιά, ειρήνη, ανησυχία, κ.λπ.)
- ✓ Πώς μπορεί η τέχνη να αντικατοπτρίζει κοινές ανθρώπινες εμπειρίες όπως γιορτές, προσωπικές ή κοινοτικές καταστροφές ή αφήγηση;
- ✓ Αν περάσατε μια δύσκολη κατάσταση (σε προσωπικό ή κοινοτικό επίπεδο), ποια μορφή τέχνης θα επιλέγατε για να εκφράσετε τα συναισθήματα που βιώσατε; Γιατί;

** Ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της τάξης, ο δάσκαλος μπορεί να επιλέξει να χρησιμοποιήσει όλες τις ερωτήσεις και έτσι να παρατείνει τη διάρκεια, ή να επιλέξει μόνο λίγες και κατά συνέπεια να μειώσει τον χρόνο που διατίθεται.*

2

ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (40 λεπτά)

Βήμα 1: "Art Detective" (Ατομική εργασία – 10 λεπτά)

- ✓ Κάθε μαθητής λαμβάνει μια εικόνα ενός πολιτιστικού έργου τέχνης (π.χ. κεραμική ιθαγενών Αμερικανών, ιαπωνική ξυλογραφία, αιγυπτιακή τοιχογραφία).
- ✓ Ο δάσκαλος θα μοιραστεί ένα φύλλο εργασίας που περιέχει αυτές τις προτροπές:
 - Από πού είναι αυτή η τέχνη;
 - Ποια υλικά ή τεχνικές πιστεύετε ότι χρησιμοποιήθηκαν;
 - Τι μήνυμα ή συναίσθημα φαίνεται να μεταφέρει;
 - Ποια ανθρώπινη εμπειρία μπορεί να αντιπροσωπεύει;
- ✓ Οι μαθητές θα συμπληρώσουν τις πληροφορίες στο φύλλο εργασίας και στο τέλος, θα μοιραστούν την εργασία τους με την υπόλοιπη τάξη.
** Ο δάσκαλος πρέπει να επιλέξει εικόνες που αντιπροσωπεύουν διαφορετικές εμπειρίες – τόσο θετικές (επίτευξη επιτυχίας, υπέρβαση μιας αγχωτικής κατάστασης, γέννηση, γάμοι κ.λπ.) όσο και αρνητικές (φυσικές καταστροφές, πείνα, πόλεμος, ασθένειες κ.λπ.)*

Βήμα 2: "Σύγκριση και σύνδεση" (Μικρές ομάδες – 10 λεπτά)

- ✓ Σε ομάδες των 3-4, οι μαθητές μοιράζονται τα ατομικά τους έργα τέχνης και συμπληρώνουν ένα **διάγραμμα Venn** συγκρίνοντας χαρακτηριστικά.
- ✓ Οι μαθητές θα επικεντρωθούν σε:
 - Οπτικές ομοιότητες/διαφορές (χρώμα, σχήμα, σύμβολα)
 - Πολιτιστική σημασία
 - Ποιες κοινές εμπειρίες ή θέματα έχουν;

Βήμα 3: «Δημιουργήστε ένα πλακίδιο πολιτιστικής ιστορίας» (Άτομο ή Συνεργάτης – 20 λεπτά)

- ✓ Οι μαθητές σχεδιάζουν το δικό τους μικρό έργο τέχνης που αντικατοπτρίζει μια **κοινή ανθρώπινη εμπειρία** (π.χ. γέννηση, ενηλικίωση, συγκομιδή, γιορτή, πένθος) ενώ εμπνέονται από ένα πολιτιστικό στυλ που έχουν εξετάσει.

Επέκταση: Συναρμολογήστε όλα τα πλακίδια σε μια τοιχογραφία τάξης για να αναπαραστήσετε την ενότητα μέσω της διαφορετικότητας

3

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ (20 λεπτά)

- **Διεξάγετε μια αναστοχαστική συζήτηση:**
 - ✓ Τι μάθατε για διαφορετικούς πολιτισμούς μέσα από την τέχνη τους;
 - ✓ Σας εξέπληξαν τυχόν ομοιότητες;
 - ✓ Πώς μας βοηθά η τέχνη να κατανοήσουμε ανθρώπους από άλλους τόπους και εποχές, καθώς και να κατανοήσουμε τις χαρές ή τις λύπες που πέρασαν;
 - ✓ Μπορεί η τέχνη να στείλει το ίδιο μήνυμα ανεξάρτητα από την εποχή / εποχή που δημιουργήθηκε;
- **Συνοψίστε τα βασικά σημεία του πίνακα:**
 - ✓ Παρόλο που προερχόμαστε από διαφορετικά μέρη, η τέχνη δείχνει πόσα κοινά έχουμε.

4

ΚΡΥΩΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ (10 ΛΕΠΤΑ)

- **"Περίπατος στην Γκαλερί Τέχνης"**
 - ✓ Εμφανίστε πλακάκια πολιτιστικής ιστορίας σχεδιασμένα από μαθητές γύρω από την αίθουσα.
 - ✓ Οι μαθητές περπατούν ήσυχα και παρατηρούν τη δουλειά των άλλων.
 - ✓ Χρησιμοποιήστε αυτοκόλλητες σημειώσεις για να αφήσετε ένα θετικό σχόλιο ή ερώτηση σχετικά με την εργασία ενός συνομηλίκου

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Παρατηρήστε τους μαθητές κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας για να αξιολογήσετε:
 - ✓ Συμμετοχή στη διαδικασία·
 - ✓ Δημιουργικότητα και έκφραση στα έργα τέχνης τους.
- Διευκολύνετε την ανατροφοδότηση:
 - ✓ Ενθαρρύνετε τους μαθητές να μοιραστούν μια θετική παρατήρηση σχετικά με το έργο τέχνης ενός συνομηλίκου.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

1

Ενθαρρύνετε τους μαθητές να εκφράσουν τις απόψεις τους και τη δημιουργικότητά τους.

2

Χρησιμοποιήστε ψηφιακά εργαλεία εάν υπάρχουν:

- ✓ Οι μαθητές μπορούν να δημιουργήσουν ψηφιακά έργα τέχνης ή παρουσιάσεις για να συνοδεύσουν τις δημιουργίες τους, εάν το επιλέξουν.

3

Επεκτείνετε τη δραστηριότητα:

- ✓ Οργανώστε μια συλλογική έκθεση ή ένα ομαδικό έργο για να συμβολίσετε την ενότητα και την επιβίωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Εναλλακτικά, ο δάσκαλος μπορεί να **εξατομικεύσει** το σχέδιο μαθήματος επιλέγοντας / προσθέτοντας πολιτιστικά έργα τέχνης από την Ευρώπη και συγκεκριμένα από **τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Τουρκία και την Ελλάδα** (αντί για τη χέννα, τα τοτέμ, τα origami, τη ζωγραφική με κουκκίδες των Αβορίγινων ή τις αφρικανικές μάσκες - που αναφέρονται στην αρχή του σχεδίου μαθήματος). Παρακάτω θα βρείτε σύντομες περιγραφές και μερικούς συνδέσμους που θα βοηθήσουν τους μαθητές να κατανοήσουν το πλαίσιο και το νόημά τους.

Ρουμανία – Παραδοσιακά Βαμμένα Αυγά

- **Μορφή τέχνης:** Ζωγραφική αυγών, ειδικά το Πάσχα
- **Πολιτιστική σημασία:** Μια λαϊκή παράδοση που ασκείται κατά τη διάρκεια του Ορθόδοξου Πάσχα. περίπλοκα γεωμετρικά και συμβολικά σχέδια ζωγραφίζονται χρησιμοποιώντας μια τεχνική ανθεκτική στο κερί.
- **Θέματα:** Ανανέωση, γονιμότητα, πίστη
- **Κοινή ανθρώπινη εμπειρία:** Γιορτή της ζωής, της άνοιξης και της αναγέννησης

<https://www.uncover-romania.com/attractions/history-culture/traditions/romania-painted-eggs/>

Βουλγαρία – Μαρτενίτσα

- **Μορφή τέχνης:** Βραχιόλια ή κούκλες από κόκκινο και άσπρο νήμα
- **Πολιτιστική σημασία:** Φοριέται από την 1η Μαρτίου έως ότου ο χρήστης δει έναν πελαργό ή ένα ανθισμένο δέντρο, που συμβολίζει τον ερχομό της άνοιξης. μέρος της παράδοσης της Ημέρας Μπάμπα Μάρτα.
- **Θέματα:** Υγεία, καλή τύχη, εποχιακή αλλαγή
- **Κοινή ανθρώπινη εμπειρία:** Ελπίδα για ευεξία και αρμονία με τη φύση

<https://en.wikipedia.org/wiki/Martenitsa>

Τουρκία – Iznik Ceramics

- **Μορφή τέχνης:** Χειροποίητη κεραμική με φυτικά και γεωμετρικά μοτίβα
- **Πολιτιστική σημασία:** Αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. χρησιμοποιείται σε τζαμιά, παλάτια και σπίτια
- **Θέματα:** Ομορφιά, πνευματικότητα, δεξιοτεχνία
- **Κοινή ανθρώπινη εμπειρία:** Επιθυμία να φέρουμε την τέχνη και την ομορφιά στην καθημερινή ζωή και τους ιερούς χώρους

https://en.wikipedia.org/wiki/Iznik_pottery

Ελλάδα – Μελανόμορφη Κεραμική

- **Μορφή τέχνης:** Ζωγραφισμένα κεραμικά αγγεία, ιδιαίτερα αμφορείς
- **Πολιτιστική σημασία:** Χρησιμοποιείται στην αρχαιότητα για αποθήκευση και ως διακοσμητικά αντικείμενα. συχνά απεικονίζουν μυθολογικές σκηνές ή την καθημερινή ζωή
- **Θέματα:** Μυθολογία, ηρωισμός, καθημερινές τελετουργίες
- **Κοινή ανθρώπινη εμπειρία:** Αφήγηση, ανάμνηση και τιμή της παράδοσης

https://en.wikipedia.org/wiki/Black-figure_pottery